

هر خانه
یک پایگاه
سلامت
Each Home As a Health Post (HAHP)
راهنمای خودمراقبتی برای
سفران سلامت خانواده

احیای قلبی

فقط با دست

اهداف آموزشی

- بعد از مطالعه این راهنما قادر خواهد بود:
- Ⓐ ایست قلبی ریوی را سریع تشخیص دهید.
  - Ⓑ اهمیت احیای قلبی فقط با دست را بیان کنید.
  - Ⓒ مراحل صحیح احیای قلبی فقط با دست را شرح دهید.

تعريف

احیای قلبی فقط با دست^{*} یعنی مجموعه‌ای از اقدامات که توسط افراد حاضر در صحنه برای بازگرداندن فعالیت قلب و رساندن خون و اکسیژن به مغز برای جلوگیری از آسیب مغزی، انجام می‌شود. احیای قلبی^{**} را می‌توان بدون هیچ وسیله اضافه و با دستان خالی هم انجام داد. انجام صحیح و بهموقع این روش، می‌تواند باعث نجات جان انسان‌های زیادی از مرگ حتمی شود.

* Hands Only CPR
** CPR

از بین رخدن
نالهانی
هوشیاری
(وقتن)
شنبه‌ها
ضرر را کن

من (هم)
واورا صدا
من زنیم هیچ
و آن شن نشان
نمود (هد)
و عدم وجود
نقص
یا نقص
غیر طبیعی
از علایم و
نشنبه‌ها
ایسته طبیعی
است

اهمیت

در صورتی که شما در مورد احیای قلبی فقط با دست آموزش لازم را ببینید، می‌توانید تا زمان رسیدن نیروهای امدادی عملیات احیا را انجام دهید تا شناسن زنده ماندن بیمار را به طرز قابل توجهی افزایش دهید. زمانی که فعالیت عضله قلب متوقف می‌شود، خون‌رسانی به قسمت‌های مختلف بدن از جمله مغز متوقف می‌شود. در صورتی که ۴ تا ۶ دقیقه از زمان ایست قلبی گذشته و خون به مغز نرسد و اقدامی برای احیای بیمار انجام نشود، احتمال آسیب به مغز او وجود خواهد داشت. اگر ۱۰ دقیقه از زمان ایست قلبی گذشته باشد و بعد از آن احیای قلبی آغاز شود، مغز از بین رفته و حتی در صورت موفقیت احیا، بیمار حالت مرگ مغزی خواهد داشت.

علایم و نشانه‌ها

علایم و نشانه‌های ایست قلبی بسیار واضح است:
۱ از بین رفتن ناگهانی هوشیاری (وقتی شانه‌های فرد را تکان می‌دهیم و او را صدا می‌زنیم هیچ واکنشی نشان نمی‌دهد);
۲ عدم وجود تنفس یا تنفس غیرطبیعی.

توصیه‌های خودمراقبتی

- ۱ خونسرد باشید.
- ۲ بلافاصله با اورژانس ۱۱۵ تماس بگیرید و درخواست کمک کنید.

۳ وجود هرگونه خطر را ارزیابی کنید:

- Ⓐ ابتدا صحنه را از نظر هرگونه خطر از جمله ترافیک، خطر برق گرفتگی، خطر مواد مسمومیتزا و ... بررسی کنید و اگر فکر می‌کنید صحنه برای شما امن است، به بیمار نزدیک شوید.
- Ⓑ نکته: اگر صحنه برای شما امن نیست، نباید از خود یک قربانی دیگر بسازید، پس تا برقراری امنیت، وارد صحنه نشوید.

۴ توان پاسخ‌دهی بیمار را ارزیابی کنید:

- Ⓐ کنار بیمار قرار گرفته، روی شانه‌هایش ضربه بزنید و با صدای بلند، دستورهای ساده بدھید مثل: «اسم شما چیست». اگر بیمار پاسخ‌گوی شما بود، به آرامی علت مشکل ایجاد شده را ارزیابی کنید و اگر بیمار پاسخی نداد و بی‌هوش بود، نیاز به اقدام فوری دارد.

۵ تنفس بیمار را ارزیابی کنید:

به قفسه سینه بیمار نگاه کنید، اگر بیمار تنفس ندارد یا تنفس‌های وی نامنظم و گامبه‌گاه است باید بلافاصله بیمار را به پشت خوابانده و احیای قلبی ریوی را شروع کنید.

اگر قفسه سینه بیمار به‌طور طبیعی و منظم بالا و پایین می‌رود و تنفس دارد، بیمار را در حالت ریکاوری (خوابیده به پهلوی چپ - شکل زیر) قرار دهید و اگر محیط سرد است با یک پتو بیمار را گرم نگه دارید.

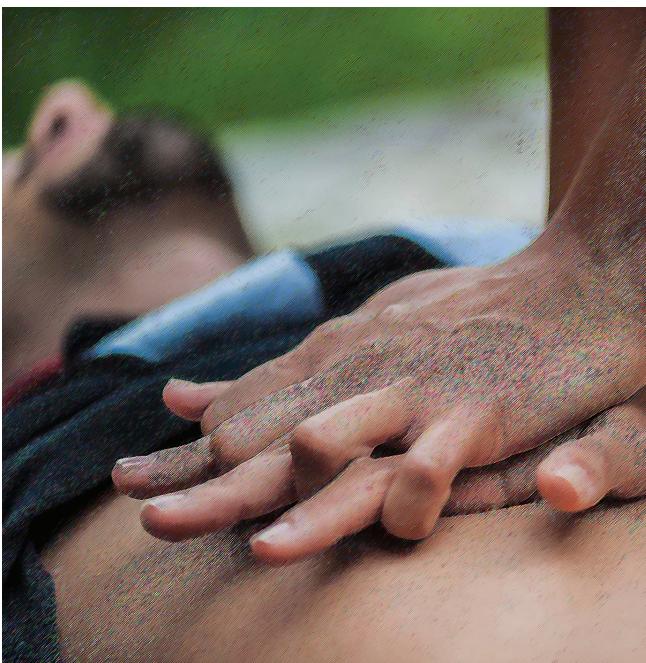

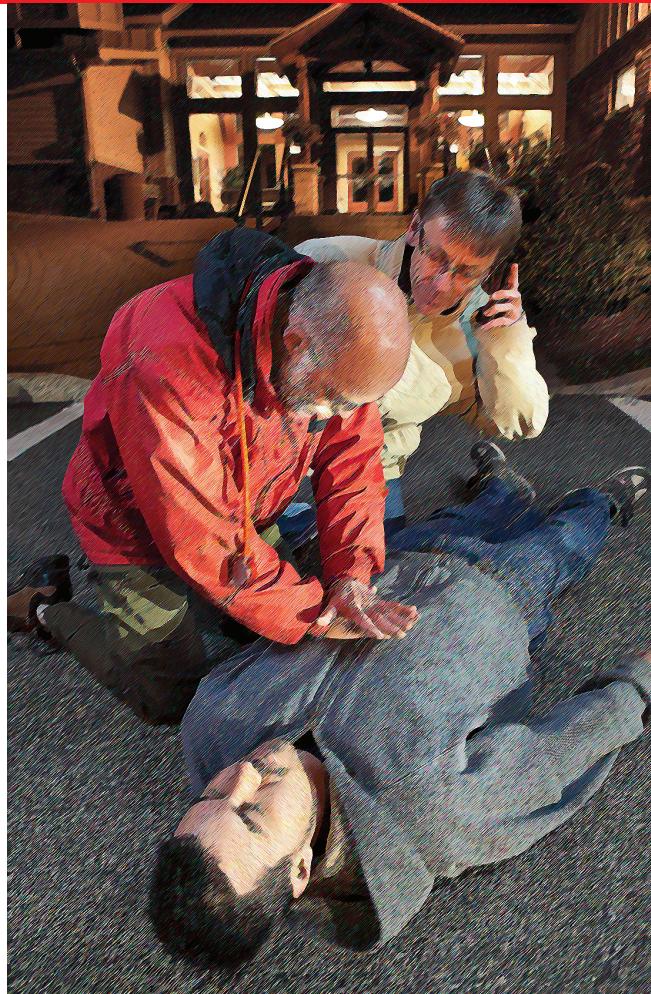
۶ جناغ بیمار را فشار دهید (ماساز قفسه سینه):

اگر بیمار بی‌هوش بوده و تنفس هم ندارد، ابتدا بیمار را به پشت دراز کنید، نزدیک بیمار شده و یک‌طرف وی زانو بزنید. اگر شک دارید بیمار چهار آسیب به سر، گردن و ستون فقرات است، هنگام چرخاندن و به پشت قرار دادن بیمار، سر و گردن وی را با دست حمایت کنید تا در یک راستا باشد و جایه‌جا نگردد (سر و گردن و تنہ را هم‌زمان بچرخانید).

یک دست را روی دست دیگر قرار داده و دستان خود را از آرنج صاف کنید. پاشنه دست را روی مرکز قفسه سینه بیمار قرار دهید. اکنون قفسه سینه را حدود ۵ تا ۶ سانتی متر به داخل و با سرعت ۱۰۰ تا ۱۲۰ بار در دقیقه بفشارید. دقت کنید که بعد از هر فشردن، اجازه دهید قفسه سینه به حالت عادی برگردد تا احیای بیمار باکیفیت بهتری انجام گردد.

نکته: حین ماساژها نباید وقفه ایجاد گردد.

نکته: به طور مرتب هر گونه علایم بهبودی از جمله تنفس طبیعی، سرفه، حرکت یا پلک زدن را بررسی کنید و در صورت مشاهده این علایم، احیا را متوقف کرده و بیمار را به پهلوی چپ قرار دهید (حالت ریکاوری) و به طور مرتب وضعیت بیمار را بررسی کنید.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پرستی

سازمان اورژانس کشور

معاونت بهداشت

مرکز مدیریت شبکه

دفتر آموزش و ارتقای سلامت

iec.behdasht.gov.ir